

Školitelský posudek

Petr Buňata: *Firma Baťa ve filmových ateliérech HOST (1939 – 1940)*.
Bakalářská práce. Praha: KFS FF UK 2012.

Bakalářská práce Petra Buňaty se tematicky zaměřuje na dosud málo rozpracovanou epizodu Baťovy kinematografické expanze do Prahy na počátku protektorátu. K artikulaci tématu vedla poměrně dlouhá cesta, která začínala kdesi u Baťovy zlínské produkce 16mm filmů. Po doražení do cíle zase bránil autorovi – zdálo se mu – bohatý archivní materiál k dostředivému uchopení tématu a nechal se prameny i nabízejícími se kontexty vábit do různých stran, jež mu připadaly všechny stejně důležité a nepominutelné. Budiž řečeno, že se mu ve výsledku přece jen podařilo všechna ta křížící se témata hierarchizovat ve prospěch toho, který je inzerován v názvu práce, byť to tu a tam nevydržel a neodpustil si zbytný exkurz (viz např. citace a výklad arizačních norem).

Práce je zakotvena v důkladném archivním průzkumu, který signalizuje, že jde o výrazně badatelsky orientovaný projekt. Jeho přínos je nesporný, neboť autor pracoval i s prameny, které dosud nikdo nevzal do ruky, anebo pramenným výzkumem prověřoval tradované teze, které všichni přebíráme z pamětnických zdrojů. Primární výzkum i provedená revize stavu bádání přinesla ovoce. Obraz to vůbec není jednoduchý, ani ke čtení, ani k chápání. Jsme plně na půdě hospodářských dějin plných složitých operací, strategických tahů jen z malé části průhledných, naopak začasté – jak je v obchodním světě dobrým zvykem – s tajeným. Tím chci vyjádřit jistou skepsi, že máme my při naší specializaci šanci do toho skutečně proniknout, což vztahuji i k úvahové rovině práce nad smyslem jednotlivých tahů. Spekulovat kupříkladu nad otázkou, proč se Baťa rozhodl rozšířit své kinematografické podnikání do Prahy, nás nedovede nikam jinam než zase jen ke spekulacím. (S nadsázkou řečeno – klidně tady mohl milenku, které slíbil roli ve filmu, a všechny ekonomické a strategické motivace se v tu ránu proměnit v zástupný důvod čili stafáž. Právě jsem se dopustil další spekulace.)

Ve velkém detailu sleduje autor zápas o vlastnictví a rozhodovací pravomoci v ateliérech. Rozhodně novinkou, alespoň pro mě, je role firmy HOCO-Pictures, s. r. o., při nástupu Bati do hostivařských ateliérů. Petr Buňata dává nahlédnout i do propojení ekonomiky s velkou politikou – zrušení exekučního výměru na ateliéry na základě politického rozhodnutí okupační moci, rozhodnutí posvěcené českým soudem (Krajským soudem civilním) na úkor české banky (České průmyslové banky), je pozoruhodnou ukázkou „legálního“ manévrovacího prostoru Němců v protektorátu.

Práce obsahuje množství detailních informací o podílech jednotlivých aktérů ve firmě, proměnách ve správní radě, proměnách pravomocí, uvádí konkrétní detaily z rozmanitých smluv provázejících příchod a působení Bati v Praze. Velkou pozornost věnuje také vzdorování firmy Baťa arizačnímu procesu i konkrétně treuhändru Karlu Schulzovi a posléze i podmínkám, za jakých Baťa HOST opustil. Neméně cenná je kapitola o Baťových plánech na vlastní ateliéry, protože pronájem ateliérů v Hostivaři bylo jen dočasným nouzovým řešením. Pramenně doložené jsou dvě lokality – „Lhotka“ na Zbraslavi a „Kamýk“ nad Modřanskou roklí.

Shrňme to. Práce Petra Buňaty je badatelsky velmi přínosná. Je také vybavena slovníkem hlavních osob účastných na celé epizodě i řadou příloh. Bohatý soupis literatury i archivních fondů svědčí o velmi svědomitém přístupu k celému úkolu. Po textové stránce by práci prospěla důkladná jazyková korektura. Poněkud únavné jsou „parazitní“ textové pasáže líčící až „ivanovovsky“, kterak si autor při hledání pramenů a nad nimi počínal, známá to strategie lidí, kteří nemají co napsat, ale to opravdu není případ Petra Buňaty.

Uzavírám svůj posudek konstatováním, že považuji bakalářskou práci Petra Buňaty za úspěch jeho a jeho prostřednictvím i Katedry filmových studií a navrhuji ohodnotit jeho práci známkou výborně.

V Praze 10. 2. 2012

doc. PhDr. Ivan Klimeš